

Bezoekadres

Utrechtseweg 68
6812 AH Arnhem

Postadres

Postbus 50
6920 AB Duiven

www.liander.nl

Datum

27 mei 2025

Betreft**Voorstel voor verkiezingsprogramma**

Geachte **xxxx**

Netbeheerder Liander werkt samen met uw gemeente dagelijks aan de uitbreiding van het elektriciteitsnet. De vraag naar elektriciteit in de gemeente **xxxx** groeit enorm en er wordt steeds meer duurzame energie opgewekt. Wij hebben elkaar hard nodig om grip te krijgen op het energiesysteem van de toekomst.

We hebben te maken met netcongestie op het elektriciteitsnet, waardoor nieuwe aansluitingen of uitbreidingen vaak niet direct mogelijk zijn. Netcongestie raakt niet alleen bedrijven, maar ook maatschappelijke organisaties zoals ziekenhuizen, scholen, brandweer en politie. Daarnaast staan woningbouw, economische groei, mobiliteit en de energietransitie onder druk.

Een intensieve samenwerking tussen de netbeheerder, het bedrijfsleven en u als gemeente is essentieel om energie betaalbaar te houden én om zo effectief mogelijk om te gaan met netcongestie. Daarom vragen wij u om in het verkiezingsprogramma van uw partij **xxxx** aandacht te besteden aan drie belangrijke punten

1. Kies voor meer dan alleen elektriciteit

Een betrouwbare en betaalbare energievoorziening is belangrijk voor uw inwoners, de economische groei, woningbouw en de ontwikkeling van bedrijventerreinen. De gemeente speelt hierin een belangrijke rol door keuzes te maken over (duurzame) energieoplossingen en door voorwaarden te stellen aan woningbouwlocaties, energievoorziening en laadinfrastructuur. Door slim gebruik te maken van verschillende energiebronnen en -opslag, zoals warmtenetten en groen gas, verlichten we de druk op het elektriciteitsnet.

Voorstel voor uw verkiezingsprogramma:

De gemeente maakt binnen het verplichte warmteprogramma een bewuste keuze voor een brede energiemix. Dit betekent dat er naast elektriciteit ook gebruik wordt gemaakt van warmtenetten. Op deze manier kan de gemeente, ondanks de schaarste op het elektriciteitsnet, op de langere termijn ook nog woningbouwprojecten realiseren en economische ontwikkelingen ondersteunen.

2. Maak ruimte voor energie binnen de leefomgeving

Om het elektriciteitsnet uit te breiden is voldoende ruimte nodig. Dit geldt zowel voor het leggen van kabels als voor het bouwen van elektriciteitsstations en -huisjes. Zonder deze infrastructuur kunnen nieuwe woningen, bedrijven en maatschappelijke voorzieningen niet van stroom worden voorzien. Daarom is het belangrijk dat gemeenten in een vroeg stadium rekening houden met ruimtelijke plannen en bouwprojecten. Door tijdig ruimte te reserveren voor energie-infrastructuur kunnen netbeheerders sneller uitbreiden en de economische en maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente zoveel mogelijk doorgang vinden.

Datum
27 mei 2025

Voorstel voor uw verkiezingsprogramma:

De gemeente werkt nauw samen met de netbeheerder bij het plannen van infrastructuurprojecten. Er wordt tijdig voldoende fysieke ruimte gereserveerd voor de uitbreiding van het elektriciteitsnet. Daarnaast richten we standaard processen in voor grondaankoop en vergunningverlening. Daarmee versterken we versneld het elektriciteitsnet en kunnen we op tijd woningbouwprojecten en bedrijventerreinen aansluiten.

3. Stimuleren van energiebesparing en slim en flexibel elektriciteitsgebruik in de samenleving

Het elektriciteitsnet is vooral overbelast op piekmomenten, zoals in de ochtend en avond. Op andere momenten is er vaak nog voldoende ruimte. Door energie te besparen en flexibel met energie om te gaan kan het net beter worden benut. Dit kan bijvoorbeeld door bedrijven en inwoners te stimuleren om elektrische auto's buiten de spits op te laden en door het gebruik van netbewuste thuisbatterijen en andere slimme energieoplossingen te bevorderen. Ook door isolatie en zuinige apparaten te stimuleren verlagen we de vraag naar elektriciteit.

Voorstel voor uw verkiezingsprogramma:

De gemeente maakt netbewust beleid om het slim en flexibel gebruiken van elektriciteit te bevorderen. Dit betekent onder andere:

- **Eigen gebruik en flexibel verbruik stimuleren**, door bedrijven en huishoudens te helpen met netbewuste energieopslag (batterijopslag) en het gebruik van elektriciteit op gunstige tijdstippen.
- **Slimme laadinfrastructuur ondersteunen**, door laadpalen te laten werken op momenten dat er voldoende capaciteit is op het net.
- **Bij nieuwe woningbouwprojecten de netimpact mee te wegen**, zodat er meer netbewuste woningbouw gerealiseerd kan worden
- **Subsidies koppelen aan energie-efficiëntie**, zodat bij verduurzaming van woningen en bedrijven ook rekening wordt gehouden met de impact op het elektriciteitsnet.
- **Isolatie en zuinige apparaten stimuleren**, zodat de vraag naar elektriciteit verlaagt.

Aanvullende voorstellen

Om meer nadruk te geven aan een aantal belangrijke thema's in uw gemeente, zou u ook nog de volgende teksten kunnen overwegen.

Ruimtelijke inpassing

Elektrificatie van industrie, landbouw en andere grootverbruikers gaat sneller dan de uitbreiding van de elektriciteitsnetten. Zij ervaren de gevolgen van netcongestie doordat ze op de wachtlijst staan voor het gewenste vermogen voor groei, verduurzaming of vestiging. Uitbreiden van het elektriciteitsnet moet sneller; als gemeente bevorderen we dit door samen met de netbeheerder geschikte locaties te vinden voor stations en kabels en zetten we ons in voor vlotte procedures.

Verduurzaming gebouwde omgeving

Door in te zetten op netbewuste nieuwbouw en netefficiënte installaties in de bestaande bouw dragen we zorg voor de haalbaarheid van woningbouwplannen en verduurzaming in onze gemeente.

Mobiliteit

We zetten in op slimme (netbewuste) laadinfrastructuur. Dit doen we in samenwerking met de netbeheerder om ruimte te maken op het elektriciteitsnet. Dit doen we ook voor logistieke mobiliteit.

Datum
27 mei 2025

Industrie / bedrijventerreinen

Grootverbruikers spelen een belangrijke rol in het beter benutten van het bestaande net; flexibel elektriciteitsgebruik, het samenbrengen van opwek en afname en het uitwisselen van energie met andere sectoren en bedrijven. Deze initiatieven ondersteunen we als gemeente en kijken we naar andere duurzame bronnen zoals groen gas en waterstof om de druk op de elektriciteitsnetten te verminderen.

Warmte

We gaan werken aan een warmteprogramma. Dit warmteprogramma geeft richting aan een warmteoplossing binnen geselecteerde buurten. De netbeheerder heeft ook een perspectief neergelegd om tot besluiten te komen per buurt. Dit perspectief nemen we mee. De keuzes leggen we vast in een warmteprogramma en het omgevingsplan. Op het moment dat de keuzes vastliggen, kan de netbeheerder daarop de juiste investeringen nemen.

Wind op land

Windenergie op land is belangrijk als aanvulling op zonne-energie op lokaal niveau. Het zorgt voor balans tussen vraag en aanbod op lokaal niveau en zo een stabiel net kunnen bieden. Dit is ook relevant voor de ontwikkeling van energiehubs en de verduurzaming van bedrijven.

Samenwerking is de sleutel tot succes

We staan voor grote uitdagingen op het gebied van energie, woningbouw, economie en duurzaamheid. Een betrouwbare energievoorziening is hierbij van essentieel belang. Door samen te werken en tijdig keuzes te maken, kunnen we zorgen dat lokale ambities haalbaar blijven.

Wij hopen dat deze voorstellen u helpen bij het opstellen van uw verkiezingsprogramma. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met onderstaand contactpersoon.

Samenwerking is de sleutel tot succes

We staan voor grote uitdagingen op het gebied van energie, woningbouw, economie en duurzaamheid. Een betrouwbare energievoorziening is hierbij van essentieel belang. Door samen te werken en tijdig keuzes te maken, kunnen we zorgen dat lokale ambities haalbaar blijven.

Wij hopen dat deze voorstellen u helpen bij het opstellen van uw verkiezingsprogramma. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met onderstaand contactpersoon.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Relatiemanager Publieke Sector

[Redacted name]

[Redacted address]